

**Philippi Ecclesiae Eystettensis XXXIX. Episcopi. De
Eiusdem Ecclesiae Divis Tvtelaribvs. S. Richardo. S.
Willibaldo. S. Wvnibaldo. S. Walpvrga. Commentarius
nunc primum evulgatus**

Philipp <Eichstätt, Bischof>

Ingolstadii, 1617

Cap. XVIII. De restitutione visus per virtutem S. Crucis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70477)

et visibilis frueretur, Deum limpidius ab
 intra speculabatur, sicut excellentissimus
 Doctor Augustinus exponit de Paulo, su-
 per illud Actuum Apostolorum: *Et surgens Act. 9.*
Saulus de terra, apertis oculis nihil videbat;
 & cum nihil aliorum videret, Deum vide-
 bat. Per quod significantius nobis datur in-
 telligi, quod abdicatio exteriorum, confor-
 tationi interiorum cooperatur. Sicut etiam
 naturaliter loquendo experimento didici-
 mus: homo enim in somno ab exteriori in-
 quietatione soporatus, & à delectabilitate
 corporalium obiectorum suspensus, à di-
 uersis abstractus, vnitur. Et quia virtus vni-
 ta fortior est seipsa dispersa; in tantum mente
 conualescit, quod interdum diuina reue-
 latione, vel angelica cooperatione futura
 prospicit, quæ in vigilia, vt communiter
 non prospiciuntur.

CAPVT XVIII.

De restitutione visus per virtutem

S. Crucis.

BEatus ergo VVillibaldus nõ obstan-
 te oratione visus, Hierosolymam

ire fatagebat. Ad manus ergo eum sicut Paulum trahentes, dolorosa pedum offensione, & tædiosa manuum palpitatione progreditur. Et postquam multa Sanctorum loca in via, quæ ducit Hierosolymam, peragrarat, tandem ad desideratam sibi, sanctam peruenit Hierosolymam. Mira dictu, quia mira faciens ipse est Christus. Cùm basilicam, in qua viuificæ Crucis vexillum fuerat inuentum, cæcus intraret, expansis manibus in modum Crucis Deum orans pro claritate lucis æternæ, illico & sine mora lux quondam ei subtracta, puriori aspectu, ac radio luculentiori restituitur. Et quemadmodum per Crucem sanctã Dominus eidem spatium vitæ contulerat amplioris, sicut in capite libri prænotauimus, ita nunc per eiusdem salutiferæ Crucis honorem ei lumen exterioris vitæ restitutū est. Beatus igitur VVilibaldus virtutem in se cœlestem agnoscēs, & quia vt probaretur tentatus est; aperta ratione prospiciens, voce iucunditatis Deo laudes personuit: & Patrem luminum, à

quo

*SS. Vilibaldus
visum recipit
in Basilica
S. Crucis.*

quo omne datum optimum desursum descen-^{Iacob. i.}
dit, atque donum perfectum; & Christum,
qui illuminat omnem hominem venientem,^{Ioan. i.}
in hunc mundum; sanctum quoque paracli-
tum Spiritum, consolatorem optimum,
qui in igne corusco super discipulos appa-
ruit; sanctam & indiuiduam Trinitatem
voce cordis & oris magnifice extollebat.
Signum etiam nostræ redemptionis Cru-
cem sanctam (quæ sicut scribit Ioannes Da-
mascenus, veneratione superdulix, hoc est,
veneratione *superexcrecente*, vt commu-
niter, venerationem Sanctorum, qui vene-
ratione dulix honorantur) summè venera-
batur. Nec immeritò, quia ei signum cura-
tionis in pueritia; & signum illuminationis
in adolescentia extiterat, & ad signatum
concupiti effectus se illi semper ostende-
rat.

Et quia autoritatem tam famosi Do-
ctoris in parte protulimus; cōuenit, vt ean-
dem ex integro recitemus; dicit enim sic:
*Virgo beata Theotocos sancta, hoc est, geni-
trix Dei B. Maria, & Crux sancta, venera-
tione*

tionem hyperdulia honoranda sunt. Ex quo accipimus, quod cultus Sanctorum vocatur *dulia*, B. Virginis, & S. Crucis *hyperdulia*; ab *hyper*, quod est *supra*, & *dulia*, quasi *super dulum*, id est communem venerationem Sanctorum. Cultus verò Dei, dicitur *latria*, cui idololatria aduersatur. Sciendum ergo quod B. VVillibaldus iura Ecclesiæ, ac sancta commonita fidei mente amplectens, & beneficia sibi impensa non ex ingratitude parui pendens, B. Virginem, Reginam Virginum, Dominam Angelorum, adiutricem hominum, potestatiuam aduersatricem dæmonum, filiam Patris, matrem Filij, sponsam Spiritus sancti incorruptam, inuiolatam, intactam, impolutam, incontaminatam, illibatam, semper beatam, prius sanctam, quàm natam, in his quæ sunt citra Filium suum benedictum, super omnia reuereri sat agebat; sciens ipsam esse, quæ primo votum castitatis ac virginalis coelibatus emiserat, secundum illud Psalmi: *Adducentur Regi virgines post eam: ipsa enim antecedit & præcedit omnes virgines,*

Elogia B. Virginis.

Pietas S. VVillibaldi erga Deiparã Virginem.

Psal. 44.

gines, dignitate & origine; & omnes eam iure sequuntur tanquam priorem ac puriorem, eidem ancillantes. Vnde ipse Virgo purissimus, Virginem matrem Dei tenerius reuerentiali amore prosequabatur.

Crucem etiam sanctam, per quam beneficium curationis ac illuminationis perceperat; de qua, vt frequenter memor suæ illuminationis orando dicebat: *Signatum est, per signaculum S. Crucis tuæ, lumen vultus tui Domine, super me, ex quo dedisti letitiam cordi meo.* Hinc etiam non immeritò præsumimus, tam laude dignam venerationem in Ecclesia Eystettenfi B. Virgini, ac S. Cruci iugiter exhiberi, tãquam ex eius institutione originaliter promulgatã. Quæ exhibitio reuerentiæ manifestatur in eiusdem Ecclesiæ cantibus, processionibus, & stationibus, oblationibus, ac aliis quàm plurimis obsequiis, quæ in aliis non vidimus Ecclesiis, adeò iugiter ac honorabiliter exhiberi. Nunc stilum reuocemus, vt lecturæ magis, quæ de B. VVillibaldi vita est, inferuire possimus.

Reuerentia S.
VVillibaldi cr-
ga S. Crucem.

psal. 4.

Cultus singu-
laris, qui in
Ecclesia Eystet-
tensi B. Virgini
& S. Cruci de-
ferunt, à S. VVil-
libaldo sumit.

K

CAPVT